

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 161. szám

1969. JÚLIUS 15.

KEDD

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 80 FILLER

Európai víziút Szegeden át

Ülésezett a megyei képviselőcsoport

Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság Brigád nevű motoros vontatója tegnap, hétfőn délelőtt 10-kor hagyta el a csongrádi kikötőt, s indult csaknem hatórás útjára Szeged felé. A Ludvár tanyahajót vette vontatókötéltre, melynek erre az alkalomra berendezett tanácskozó szobájában a Csongrád megyei országgyűlési képviselőcsoport ülése — stílszerűen — a megye vízgazdálkodásáról tárgyalt. A csoport ülésén részt vett Dégen Imre államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke, Török László, a Csongrád megyei tanács vb-elnöke, dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, Kovács Imre és dr. Paczuk István, a megyei tanács vb elnökhelyettesei, a megyei pártbizottság, a megyei tanács, a vízügyi hivatal és a vízügyi igazgatóság több vezető beosztású dolgozója.

Elsőként Dégen Imre államtitkár adott áttekintést a Tiszavidék, s benne Csongrád megye vízgazdálkodásának jelenlegi helyzetéről és távlatáról.

A Tisza csatornázásának terve öt vízlépcsőt irányoz elő, melyek feladata, hogy az áradások nagy mennyiségű vizet visszatartsák, tárolják, s vele célszerűen gazdálkodjanak. Az első vízlépcső, a tiszalöki, az ötvenes években készült, ez a keleti és a nyugati főcsatorna segítségével 150 ezer hold föld öntözésére alkalmas. A most készülő második vízlépcső, a kiskőrési, a Nagykunsággal és a Jászsággal összesen 500 ezer holdat kapcsol be az öntözésbe. A vízlépcsővel nyert víz egy része, a nagytökei öntözőrendszer segítségével eljut Csongrád megye területére is, és mintegy 15 ezer hold öntözését teszi lehetővé. A szakemberek most azt vizsgálják, hogy nem lehetne-e még több Csongrád megyei területet öntözni, s ezt az öntözési rendszert esetleg egészen Székelykútiáig kiterjeszteni.

A jelenlegi elgondolások szerint az 1980-as évek táján lesz aktuális a harmadik vízlépcső, a csongrádi kiépítése, melyhez duzzasztó, erőtelep hajószlip és az alpári tárolótér tartozna, melyben 200 millió köbméter víz gyűjthető össze. Ennek révén a Tisza vízhozama másodpercenként 70 köbméterrel, körülbelül a természetes vízhozamnak megfelelő mennyiséggel növelhető. Ez a vízlépcső először 290 ezer teljes kiépülése után 500 ezer hold öntözését tenné lehetővé.

Régi, legalább 200 éves elképzelés már a Duna—Tisza csatorna megépítése. Mint ismeretes, a felszabadulás után a soroksári Dunaágból kiinduló 22 kilométeres szakasz el is készült. A mostani terv szerint a csatorna az alpári tárolóba torkollik majd, hossza 130 kilométer, szélessége 50 méter, mélysége 5 méter; 1200 tonnás hajók számára is biztosítaná a hajózást. Feladata a Duna—Tisza közti hátság vízellátása, vízpótlás a Dunából a Tiszába, és a víziút megteremtése a két folyó között.

Az Alsó-Tisza szabályozásának különös jelentőséget ad, hogy az idén elkészül Románia és Jugoszlávia közötti vízierőműve a Vaskapunál, s néhány év múlva befejezik Jugoszláviában a Duna—Tisza—Duna-csatorna kiépítését is. A Vaskapuerőmű beépítése után a Duna vize a Tiszába 60—70 kilométerre jut vissza, a

jugoszlávok Obecsenél duzzasztómű építését tervezik, ami számunkra annyit jelent, hogy a Tisza egészen Szegedig 1200 tonnás hajók számára is hajózhatóvá válik. Ha a Duna—Tisza—Duna-csatorna bánáti szakasza is elkészül, a hajók Szegedről Belgrád érintése nélkül juthatnak el a Dunába, Szeged tehát tulajdonképpen dunai kikötővé válik. Mint ismeretes, a Duna—Majna—Rajna-csatornarendszer kiépítése is az 1980—85-ös években várható, ilymódon Szeged alig másfél évtizeden belül az európai víziutak egyik állomása lehet.

Természetesen a kérdés nem ilyen egyszerű, az elmondottak csak egy új lehetőség kereteit körvonalazzák, de egy olyan lehetőséget, melyet kár lenne kihasználatlanul hagyni.

Amint Györi Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő felszólalásában többek között hangsúlyozta, a vízgazdálkodás társulati tervei megvalósulását realitás alapokra kell és lehet is

helyezni. Ilyen alap Szegednek és környékének további ipari fejlődése, a nyersanyag-lehetőségek feltárása, a vegyipar fejlesztési programja, az öntözés mezőgazdasági hasznossága és a megye nagyarányú városiasodottsága. A megye párt és állami vezetése támogatja az elképzeléseket, s a Szegedi Akadémiai Bizottság tanulmányterveket készít kidolgozni az elképzelések megvalósítási módjainak feltárására.

Az ülésen a vízgazdálkodás sok érdekes és fontos kérdése kapott hangot. Forgó László, az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője áttekintő képét adta a megye vízgazdálkodásának, a belvizek elleni védekezés eredményeinek és terveinek, az öntözés, a vízellátás, a csatornázás helyzetének, a hévizek hasznosításának. Dr. Paczuk István különösen az öntözés problémáit elemezte. Dr. Komócsin Mihály többek között javaslatokat tett a tiszántúli löszhat öntözési lehetőségeinek vizsgálatára, valamint az olajiparral kapcsolatos vízügyi kérdések beható megtárgyalására. Kovács Imre a megye ivóvízellátásának negyedik ötéves tervre szóló elképzeléseiről beszélt.

Az országgyűlési képviselők közül — Györi Imre mellett — dr. Erdői Ferenc, Nieszner Ferenc, Halmágyi Ivánné, Balogh László, dr. Petri Gábor, dr. Dömötör János szólalt fel. A vitában felmerült kérdésekre Dégen Imre válaszolt, majd Katona Sándor, az országgyűlési képviselőcsoport elnöke mondott zárszót.

Fehér Kálmán

Befejeződtek a szovjet—NDK tárgyalások

Moszkvában hétfőn közleményt adtak ki az NDK párt- és kormányküldöttségének moszkvai tárgyalásairól. A jelentés szerint befejeződtek a tárgyalások, amelyen a Szovjetunió és az NDK közötti testvéri barátság és sokoldalú együttműködés további megszilárdításának és fejlesztésének kérdéseivel foglalkoztak. Eredményes megbeszéléseket folytattak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, amelyek megoldására a Szovjetunió és az NDK közös erőfeszítésekkel törekszik.

Az NDK párt- és kormányküldöttségének szovjetunióbeli látogatásának eredményeiről közös nyilatkozatot hagytak jóvá. Hétfőn az NDK párt- és kormányküldöttsége elutazott a szovjet fővárosból.

Irak elismerte a DVK-t

Az iraki forradalmi kormányzótanács elismerte a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormányt, mint a vietnami nép valódi képviselőjét, amely tükrözi e nép törekvését az imperialista behatolás visszaverésére, a nemzeti függetlenség és a nemzeti egység kivívására, hangoztatja bejelentésében az iraki külügyminiszter.

Nyitás előtt a vásár

Szegeden a vásári készülődés tetőpontjára hágott, a dekorációs anyagok után megjelentek az áruval telt gépkocsik. Szeged jugoszláviai testvérvárosából, Szabadkáról is megérkeztek a kiállítók, akik már vitrinekben rendezik a szabadkai élelmiszeripar reprezentánsait. Önként adódik az összehasonlítás: az idén mintha pezsgőbb lenne az élet, mint tavaly, jobban halad a készülődés. A napokban megjelent a vásári hirdató első példánya, s megérkeztek az első meghívók is. Még néhány nap, s a közönség is találkozhat az idei vásárral.



Utolsó simítások a kábelgyár pavilonján



Somogyi Károlyné felvétele

Másodszor fordul a kamion. A BÜTORÉRT bemutató termébe Budapestről hozott új bútorok kerülnek majd

Úton a Luna—15 Holnap: rajtol az Apollo—11

A világűr-kutatási program keretében 1969. július 13-án, magyar idő szerint 7,55 órakor a Szovjetunióban felbocsátották a Luna—15 önműködő űrállomást. Az űrállomás közbeeső Föld körül pályáról rajtol a Hold irányába. Az űrrepülés célja tovább tőkéleteseíteni az önműködő állomás felélteti rendszereit, folytatni a Hold és a Hold körüli kozmikus térség tudományos kutatását.

Az űrállomással stabil rádióösszeköttetést tartanak fenn. A távmérési adatok szerint a fedélzeti rendszerek és az űrállomás tudományos berendezései kifogástalanul működnek. A Luna—15 repülésének irányítását, a röppálya adatainak meghatározását, a beérkező információ vételét földi irányító-mérő komplexum végzi. Az információs anyag feldolgozásával koordinációs számítóközpont foglalkozik.

A Holdra készülő három amerikai űrhajós a vasárnapot pihenéssel, illetve kikapcsolódással töltötte. Az idő — a szakértők megállapítása szerint — maximálisan kedvező, a csaknem állandó napsütést csupán va-

sárnap hajnalban szakította meg kisebb átfutó zápor. Armstrong és Collins űrhajósok rövid „szórakoztatógyakorló” repülést hajtottak végre, Aldrin pedig edesapjával találkozott, aki az amerikai légierő nyugdíjas ezredese és maga is a modern repülés úttörői közé tartozik.

A Hold-expedíció holnap, szerdán, magyar idő szerint 14,32 órakor indul és ha minden a program szerint sikerül, Armstrong Aldrin jövő hétfőn, földi idő szerint a hajnali órákban kilép a holdkompból a Föld hűsége útjárának a felszínére.

Armstrong és Aldrin a manőverezés, és a leszállás sikeres végrehajtása után nem távolodnak el túlságosan messzire a holdkompból, és a rendelkezésükre álló 2,40 óra alatt, a program szerint, igen sok feladatot kell majd teljesíteniük. 60 kilónyi közetet szednek majd össze elemzés céljaira, szeizmikus vizsgálatokat hajtanak végre, majd méréseket végeznek a Hold és a Föld távolságának lehető legpontosabb megállapítására. Az akció első részét Armstrong egyedül hajtja végre, miközben Aldrin a holdkomp-

ból televíziós kamerával követi társa mozgását.

A Hold-expedíció résztvevői hétfőn megegyezően találkoztak az újságírókkal. A sajtóértekezletet, amely magyar idő szerint éjfélkor kezdődött, a televízió is közvetítette.

Együtt a Hány szereplő gárdája

Vasárnap megérkeztek a Hány János szereplői. Mint ismeretes, Kodály dalműve nyitja idén az XI. Szegedi Szabadtéri Játékokat, s a július 19-i premierig már csak néhány nap van hátra. Így szombaton statisztákat válogattak a téren, s a kiszemelt 150 „civil”-szereplővel máris elkezdtek a próbát, mely másnap a kórus csatlakozásával folytatódott. Tegnap, hétfőn délelőtt a Nemzeti Színház ötödik emeleti balettermében adott randevút a főszereplőknek Szinetár Miklós rendező és Félix László, aki a rendező

munkáját segíti. Az első találkozó természetesen kölcsönös ismerkedéssel indult, bár erre nem volt különösebb szükség, hiszen valamennyien régóta ismerősök, ha máshol nem, a szegedi dómszínhádon jó néhányszor játszottak már együtt. Így Melis György, a fővárosi Operaház kitűnő baritonistája, a címszereplő, Tompa Sándor (Ferenc császár), Dayka Margit (a császárné) vagy a Napóleont megszemélyesítő Harkányi Endre, Ebelsztin báró: ifj. Latabár Kálmán csakúgy, mint a volt és jelenlegi sze-

gedi művészek: Moldován Stefánia (Órse), Szalma Ferenc (Marci kocsis), Kovács János (Burkus), Pagonyi Nándor (Krucifix), Szabó Kálmán (A deák), Katona András, Szabadsz Judit, Marosi Károly.

A délelőtti „száz” próbat este színpadi követte a téren, ahol a darab jelenségeit állította be — szólistákkal, kórusokkal, statisztáival — a rendező. Ma este folytatódik a Hány előkészületei, s holnap, szerdán már az első főpróbát tartják.

N. L.